

Fremtidsfuldmagt

Hvad, hvorfor og hvordan?

Hvad er en fremtidsfuldmagt?

Med en fremtidsfuldmagt kan du selv få indflydelse på, hvem der skal kunne handle på dine vegne, hvis du en dag ikke selv kan tage vare på dine økonomiske eller personlige forhold. Det kan være på grund af mental svækkelse, men det kan også være i forbindelse med en ulykke eller akut opstået sygdom.

Du vælger selv, hvad en fremtidsfuldmagt skal indeholde, og du bestemmer også selv, hvem du vil give fuldmagt til hvad - og under hvilke omstændigheder.

Selvom du opretter fremtidsfuldmagten i dag, vil den først kunne sættes i kraft, hvis du ikke længere kan forstå eller give udtryk for dine ønsker på de områder, som er omfattet af fremtidsfuldmagten. Det er en læge, der vurderer om der er grundlag for, at en fremtidsfuldmagt skal tages i brug.

Du kan oprette en fremtidsfuldmagt, hvis du er fyldt 18 år og er i stand til at handle fornuftsmæssigt. Det betyder, at du skal være i stand til at forstå konsekvenserne af at oprette en fremtidsfuldmagt.

Ved oprettelse af et testamente sikrer du dine ønsker, efter du er gået bort. Ved oprettelse af en fremtidsfuldmagt kan du sikre dine ønsker, mens du er i live.

Parter i en fremtidsfuldmagt

Når du laver en fremtidsfuldmagt, er du selv fuldmagtsgiver.

Den eller de personer, du giver fuldmagt til, bliver såkaldte fremtidsfuldmægtige.

Tredjepart er den eller de organisationer og/eller personer, som de fremtidsfuldmægtige henvender sig til for at handle på dine vegne, f.eks. bank og offentlige myndigheder

Hvorfor er det vigtigt med en fremtidsfuldmagt?

Selvom du ikke er syg nu, kan en fremtidsfuldmagt være relevant for dig. Med en fremtidsfuldmagt kan du sikre dine fremtidige økonomiske og/eller personlige forhold i tilfælde af, at du kommer ud for en ulykke, bliver ramt af alvorlig sygdom eller mental svækkelse, f.eks. demens, og ikke længere er i stand til selv at forstå eller ytre dine ønsker. I disse situationer bliver det ofte meget svært at være pårørende, da de ikke har juridisk ret til at handle på dine vegne.

Selv om du er gift, er der beslutninger din ægtefælle ikke kan tage på dine vegne. Hvis der ikke foreligger en fremtidsfuldmagt, kan det være nødvendigt at få en værge, og det kan tage 6 måneder fra ansøgning til beskikkelse af værge. I den periode kan der ikke træffes beslutninger på dine vegne.

En af fordelene ved at oprette en fremtidsfuldmagt er, at der er tale om en formel ordning, som er reguleret ved lov. Det betyder bl.a., at fremtidsfuldmagten bliver tinglyst, når den sættes i kraft. Dermed er den tilgængelig for dem, som har brug for at se den, f.eks. din bank eller kommune. De kan se, hvad fremtidsfuldmagten omfatter og hvem der kan handle på dine vegne. Det er med til at sikre, at den fungerer efter hensigten.

Hvad kan en fremtidsfuldmagt indeholde?

Når du opretter fremtidsfuldmagten, skal du udfylde nogle standardoplysninger om dig selv og din(e) fremtidsfuldmægtig(e). Derudover kan du skrive fremtidsfuldmagten, som du vil, så den passer til lige præcis din situation.

En fremtidsfuldmægtig kan handle på dine vegne og repræsentere dig inden for de områder, som du har bestemt, at fremtidsfuldmagten skal omfatte. Dog er det sådan, at der i nogle love er bestemt, at man ikke kan lade sig repræsentere af andre. F.eks. betyder det, at en fremtidsfuldmægtig ikke kan indgå ægteskab eller oprette et testamente på dine vegne. En fremtidsfuldmægtig kan heller ikke flytte dig på plejehjem imod dit ønske.

En fremtidsfuldmagt kan indeholde bestemmelser om økonomiske og/eller personlige forhold.

Du bestemmer selv om fremtidsfuldmagten skal være generel eller mere specifik. Hvis du f.eks. blot skriver økonomiske og/eller personlige forhold, så er den generel. Hvis du ønsker, at den skal være mere specifik, kan du præcisere enkelte forhold, som en fremtidsfuldmægtig må gøre på dine vegne. Det kunne f.eks. være, at fremtidsfuldmægtig gerne må lave betalingsaftaler, men ikke sælge dit hus.

Hvis du vælger at lave en fuldmagt, som er generel, kan det være en god idé at tale med dine fremtidsfuldmægtige om dine ønsker, og evt. skrive det ned. På den måde kan de bedre tage udgangspunkt i dine ønsker, fremfor at skulle gætte sig til, hvad du ville have ønsket.

Du kan se eksempler på fremtidsfuldmagter på www.lolland.dk/fremtidsfuldmagt

Økonomiske forhold:

Økonomiske forhold kan bl.a. omfatte adgangen til at lave betalingsaftaler med banker, omlægge lån, sælge ejendom og bil, eller ansøge om offentlige ydelser.

Personlige forhold:

Personlige forhold kan fx være muligheden for at søge om offentlig hjælp, f.eks. hjemmehjælp. Det kan også være ønsker til pleje og omsorg af dig, eller anmodning om aktindsigt i din patientjournal.

Hvem kan handle på mine vegne?

Du kan give fremtidsfuldmagt til en eller flere personer, som du selv udpeger. Den eller de personer bliver såkaldte fremtidsfuldmægtige og kan handle på dine vegne.

Du kan som udgangspunkt vælge enhver person som fremtidsfuldmægtig. De skal blot være fyldt 18 år, ikke være under værgemål eller selv være fuldmagtsgiver til en fremtidsfuldmagt, som er sat i kraft. Det kunne f.eks. være ægtefælle eller børn, men kunne også være en god ven/veninde.

Før du vælger en fremtidsfuldmægtig, bør du orientere og inddrage personen i dine overvejelser. På den måde kan du sikre dig, at han eller hun har både evne og vilje til at varetage opgaven.

Når du som fuldmagtsgiver vælger, hvem der skal være fremtidsfuldmægtig(e), bør du både inden og løbende overveje:

- om du har fuld tillid til, at personen kan og vil varetage dine forhold – også selvom det måske først bliver om flere år.
- at en fremtidsfuldmagt ofte først vil blive sat i kraft om mange år. Derfor er det en god idé, at din fremtidsfuldmægtig er yngre end dig selv.
- om der sker eller er sket ændringer i din livssituation, som har betydning for, hvem du ønsker som fremtidsfuldmægtig, og hvad fremtidsfuldmagten skal omfatte. I så fald, har du mulighed for at ændre den – se mere om det under afsnittet "Hvor længe gælder fremtidsfuldmagten".

Hvis du vælger flere fremtidsfuldmægtige

Hvis du vælger at have flere fremtidsfuldmægtige, kan du beslutte, om de skal være:

- sideordnede fuldmægtige, dvs. at de hver især kan handle på dine vegne, og om de skal handle i forening, eller om de skal varetage hvert deres område.
- subsidiære fuldmægtige, dvs. sekundære fuldmægtige, som skal træde til, hvis de primære fremtidsfuldmægtige må træde tilbage.

Hvordan opretter jeg en fremtidsfuldmagt?

Oprettelsen af en fremtidsfuldmagt består af to trin:

1. Du skal først finde ud af, hvad der skal stå i fremtidsfuldmagten. Derefter skal du indtaste den og underskrive den digitalt i Fremtidsfuldmagtsregistret med dit MitID. Det sker via Digital tinglysning på tinglysning.dk.
2. Når du har underskrevet fremtidsfuldmagten, skal du booke en tid hos en notar, og møde personligt for at bekræfte fuldmagten. Det skal ske senest seks måneder efter, at du har oprettet den. Juridisk hedder det, at du vedkender dig fremtidsfuldmagten. Du skal medbringe:
 - a. ID – enten pas, kørekort eller anden offentlig udstedt billedlegitimation såsom legitimationskort udstedt af Borgerservice.
 - b. det sagsnummer, som du har angivet ved oprettelsen af fremtidsfuldmagten på tinglysning.dk. Sagsnummeret skal være dit fulde navn.

Er du fritaget for kravet om digital post fra det offentlige, kan du i stedet skrive din fremtidsfuldmagt på papir og lave en aftale om fremmøde hos Familieretshuset, hvor du skal underskrive fuldmagten. Hvis du gør det, behøver du ikke at få den bekræftet hos notaren først.

Hvad er en notat?

En notat er en embedsmand, som er ansat ved de danske domstole.

Notarens opgave er at kontrollere, hvem du er. Notaren sikrer desuden, at det er dit eget ønske at oprette fremtidsfuldmagten, og at du fornuftsmæssigt er i stand til at gøre det.

Når du møder op ved notaren, skal du betale en retsafgift. I februar 2023 er det beløb 300 kr.

Du skal henvende dig til byretten for at få kontakt til en notat. Hvis du er bosat i Lolland Kommune, er det Retten i Nykøbing Falster. Du kan booke tid hos notaren på <https://www.domstol.dk/selvbetjening/notarbooking/>

Når fremtidsfuldmagten er oprettet og gyldig, ligger den passiv i Fremtidsfuldmagtregistret så længe du selv er i stand til at varetage dine forhold. Først når fremtidsfuldmagten er sat i kraft, er det fremtidsfuldmægtigen, der repræsenterer dig på de områder, som fuldmagten omfatter.

Du kan se en mere detaljeret trin-for-trin guide her:

<https://www.domstol.dk/media/sx2jngsw/fremtidsfuldmagt.pdf>

Hvis du ønsker det, kan du kontakte en advokat, som kan hjælpe dig med indholdet i fuldmagten. De fleste advokater vil også kunne hjælpe dig med at få den registreret korrekt. Prisen på dette vil variere fra advokat til advokat. Du vil dog stadig selv skulle booke en tid hos notaren.

Hvor længe gælder fremtidsfuldmagten?

En fremtidsfuldmagt ophører automatisk, hvis du som fuldmagtsgiver afgår ved døden, eller hvis du kommer under værgemål.

Fremtidsfuldmagten ophører også, hvis fremtidsfuldmægtigen:

- ikke længere ønsker at være din fremtidsfuldmægtig,
- kommer under værgemål, eller
- selv har oprettet en fremtidsfuldmagt, der bliver sat i kraft.

I disse tilfælde ophører fremtidsfuldmagten dog ikke, hvis du har udpeget andre fremtidsfuldmægtige, der fortsat kan varetage opgaven.

Du har altid mulighed for at ændre eller tilbagekalde en fremtidsfuldmagt. Ligesom ved oprettelsen sker det ved henvendelse til en notat. Notaren vil i det tilfælde bl.a. vurdere din evne til at handle fornuftsmæssigt og sikre sig, at ændringen eller tilbagekaldelsen sker efter dit eget ønske.

Hvis du er fritaget for kravet om digital post, skal du henvende dig til Familieretshuset, på samme måde, som da fremtidsfuldmagten blev oprettet.

Hvornår bliver fremtidsfuldmagten sat i kraft?

En fremtidsfuldmagt kan først sættes i kraft, hvis du en dag bliver syg, mentalt svækket eller lignende, og ikke længere er i stand til selv at varetage de forhold, som er omfattet af fremtidsfuldmagten. Det er Familieretshuset, der sætter fremtidsfuldmagten i kraft.

Du kan selv bede om at sætte fremtidsfuldmagten i kraft, hvis du er i stand til det. Men typisk vil det være din(e) fremtidsfuldmægtige, der beder om det. Der sker ved at indsende en ansøgning om ikraftsættelse via Familieretshusets hjemmeside. Ansøgningen skal også indeholde en lægeerklæring fra din praktiserende læge, speciallæge eller lign. om dine aktuelle helbredsforhold. Lægen skal udfylde formularen "Lægeerklæring vedrørende Fremtidsfuldmagter". Lægen skal afregnes for sin tid, og det honorar skal du eller din(e) fremtidsfuldmægtige betale.

På baggrund af ansøgningen tager Familieretshuset stilling til om fremtidsfuldmagten skal aktiveres. Familieretshusets opgave er at sikre, at fremtidsfuldmagten er gyldig oprettet, og om der er forhold, der gør det betænkeligt at sætte fremtidsfuldmagten i kraft.

Hvad er Familieretshuset?

Familieretshuset løser opgaver på det personretlige og familieretlige område.

Det er Familieretshusets opgave at behandle sager, som handler om familien i bred forstand, herunder adoption, navne, skilsmisse og værgemål m.v.

Den nærmeste afdeling af Familieretshuset er i Nykøbing F.

Når Familieretshuset har afgjort, at fremtidsfuldmagten skal træde i kraft, bliver afgørelsen tinglyst i Personbogen. Herefter er fremtidsfuldmagten tilgængelig, så tredjepart kan se hvad den indeholder, og hvem der kan handle på dine vegne.

Det betyder, at hvis en fremtidsfuldmægtig henvender sig til tredjeparter, f.eks. bank og offentlige myndigheder, kan de undersøge, hvad fremtidsfuldmagten omfatter, og om vedkommende har ret til at handle på dine vegne.

På den måde er fremtidsfuldmægtigen(e) over for tredjeparter tydeligt legitimeret til at handle på dine vegne. Det sikrer, at tredjeparter kan stole på fremtidsfuldmagten, og at den i praksis kan bruges efter hensigten.

Hvis du ikke har lavet en fremtidsfuldmagt

Hvis du ikke længere er i stand til at forstå eller ytre egne ønsker, og dermed ikke længere selv kan tage beslutninger, har du brug for at andre kan handle på dine vegne. Hvis du ikke har lavet en fremtidsfuldmagt, eller anden form for fuldmagt, kan dine pårørende ikke tage beslutninger eller handle på dine vegne. Det kan få konsekvenser for dig både personligt og økonomisk. F.eks. kan de ikke betale regninger på dine vegne, sælge bil eller ejendom, beslutte hvor du skal bo, søge offentlige ydelser klage på dine vegne. Det gælder også din ægtefælle, hvis du er gift.

Hvis der ikke foreligger en fremtidsfuldmagt, kan det være nødvendigt at få en værge. Værgemål søges digitalt via Familieretshusets hjemmeside. Derefter vil Familieretshuset indhente oplysninger og udtalelse fra egen læge, samt andre relevante parter f.eks. kommunens demenskonsulent. Der er en sagsbehandlingstid på op til 6 måneder, fra Familieretshuset har modtaget ansøgningen til der beskikkes en værge. Hvis den der søges værgemål for, modsætter sig værgemålet, vil sagen blive overført fra Familieretshuset til Domstolen, hvor en dommer vil

tage stilling til værgemålet. I den periode, hvor ansøgning om værgemål behandles, kan dine pårørende fortsat ikke tage beslutninger eller handle på dine vegne.

Forskel på fremtidsfuldmagt og værgemål

Det tager væsentligt længere tid at få etableret et værgemål, end det gør at få en fremtidsfuldmagt sat i kraft.

I en fremtidsfuldmagt er det dig, der bestemmer hvem og hvor mange, der skal handle på dine vegne, hvis du ikke selv kan. Ved et værgemål er det Familieretshuset, der bestemmer, hvem der skal være din værge, og der kan kun være én værge. Eksempelvis kan begge dine børn ikke være værger for dig.

I en fremtidsfuldmagt er det dig, der bestemmer hvilke rettigheder og pligter, din fuldmægtig(e) skal have på dine vegne. Ved et værgemål er det fastlagt i værgemålsloven, hvilke rettigheder og pligter en værge har.

I en fremtidsfuldmagt kan du f.eks. bestemme, at din fuldmægtig(e) kan sælge dit hus. Ved et værgemål kræver det Familieretshusets tilladelse for, at din værge kan sælge dit hus.

Der findes også andre typer af fuldmagter, som kan bruges på nogle af de samme områder som en fremtidsfuldmagt. Eksempelvis har flere frivillige rådgivende foreninger udarbejdet skabeloner til sådanne fuldmagter. Fælles for dem er dog, at de ikke har helt samme retsvirkning som en fremtidsfuldmagt.

Hvor kan jeg få hjælp?

Du kan læse meget mere om fremtidsfuldmagter på www.borger.dk.

Familieretshuset kan også hjælpe med vejledning i processen. Se mere på www.familieretshuset.dk

Du kan også læse mere om fremtidsfuldmagter på www.lolland.dk/fremtidsfuldmagt

Hvis du stadig er i tvivl, kan du kontakte Visitation Ældre & Sundhed på 54 67 62 20 – tast 1. Telefontiden er 8.00-11.00 mandag, tirsdag, torsdag og fredag.

Nyttige adresser

Retten i Nykøbing Falster (notar):

Vestensborg Allé 8

4800 Nykøbing F.

Telefonnummer: 99 68 44 00 (notarforretninger)

Åbningstider mandag til fredag kl. 8.30-15.00

Find yderligere information her: www.domstol.dk/nykoebingfalster

Familieretshuset Nykøbing Falster:

Dronningensgade 30

4800 Nykøbing F.

Telefonnummer: 72 56 70 00

Åbningstider mandag til onsdag kl. 8.00-12.00,

torsdag 12.00-15.00, fredag 8.00-12.00

Find yderligere information her:

www.familieretshuset.dk/om-familieretshuset/her-finder-du-familieretshuset

Lolland Kommune Ældre & Sundhed
Sdr. Boulevard 84
4930 Maribo
Tlf. 54 67 77 00
www.lolland.dk